

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทศนคติของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้ง : กรณีศึกษา นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 1) ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 2) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 3) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ทุกชั้นปีในปีการศึกษา 2565 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 350 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 2565)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2551 : 301) ตัวอย่างแบบง่ายได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี ภูมิลำเนา รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดา และอาชีพของมารดา ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา

ตอนที่ 3 ทักษะคิดต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

ลักษณะแบบสอบถามในตอนที่ 2-3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert Scale)

ผู้วิจัยกำหนดคะแนนสำหรับข้อคิดเห็น/ทัศนคติ ในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น/ทัศนคติ		ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
มากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	5	1
มาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	4	2
ปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	3	3
น้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	2	4
น้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	1	5

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981 : 78) ดังนี้

ค่าคะแนน		แปลความหมาย
4.50-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	มาก
2.50-3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	น้อย
1.00-1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

ลักษณะแบบสอบถามในตอนที่ 2-3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert Scale)

ผู้วิจัยกำหนดคะแนนสำหรับข้อคิดเห็น/ทัศนคติ ในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น/ทัศนคติ		ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
มากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	5	1
มาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	4	2
ปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	3	3
น้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	2	4
น้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	1	5

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981 : 78) ดังนี้

ค่าคะแนน	แปลความหมาย	
4.50-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	มาก
2.50-3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	น้อย
1.00-1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามคำศัพท์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัยทางด้านรัฐศาสตร์ เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามและข้อคำถาม สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำลักษณะด้านประชากรและสังคมของนักศึกษา มากำหนดเป็นตัวแปรต้น (Independent Variable) และมุมมองของนิสิตนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง มากำหนดเป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินค่าตามความคิดเห็น

2) กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของข้อคำถามโดยการสังเคราะห์ ทฤษฎีต่าง ๆ ออกมาเป็นข้อคำถามวัดระดับ จำนวน 38 ข้อ

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)
	R	หมายถึง	ความคิดเห็นของของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยที่ค่า +1 หมายความว่าข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N	หมายถึง	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ
---	---------	--------------------

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนั้นข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ทั้ง 3 ท่าน ที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้าน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว

2) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 ชุด หลังจากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรม Statistical package for the social science (SPSS) for Windows Version 11.0 โดยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ที่ได้จากข้อคำถามในภาพรวมทั้งฉบับและแยกในรายด้านมีค่ามากกว่า 0.7 ซึ่งถือว่ามากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) กำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบการเก็บแบบสอบถาม
- 2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 180 ชุด
- 3) ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำมาประมวลผล หากมีฉบับใหม่ไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มให้ครบตามจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 1) นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน
- 2) นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ Statistical package for the social science (SPSS) for Windows Version 11.0 เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ
- 3) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Statement) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแต่ละประเด็น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพรรณนาข้อค้นพบจากการวิจัย

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

1) ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และแจกแจงความถี่ (Frequencies) บรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะด้านประชากรและสังคมของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี ภูมิลำเนา รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดา และอาชีพของมารดา

2) ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมือง ทศนคติของนักศึกษาต่อการเมืองและการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง